

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Félévre 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Nyomor és szenvedés.

Irtá: **Egy 67-es.**

Zombor, 1905. szept. 25.

A mikor a király meghívói a koalíció vezéreikhez megérkeztek s amikor ezekről a meghívásokról a nemzet értesült, általános volt az öröm. Minden magyar embernek a lelkében remény támadt, hogy végre az ádáz, káros és veszélyes küzdelem meg fog szünni. Minden magyar ember, az ő végtelen loyaltásában és királyhűségében azt hitte, hogy az öreg király azért hívja magához a képviselőház többségének vezéreit, mert a magyarok iránt érzett szeretetének sugalmára megtalálta a kivezető utat s a most említett vezérekkel a módozatokat akarja megbeszélni. A hűséges nép ajkán már-már elhangzott a lelkes kiáltás: „éljen a jó, az alkotmányos király.“

És ime, a kihallgatás megtörténte után a remény ködbe veszett, a szivekben elült az öröm s a hazafias fájdalom ütött helyébe tanyát; az ajkak pedig nem nyitak meg lelkes örömkialtásra. A köd, amelyen keresztül eddig egy-egy reménysugár átszillant, egyszerre sűrű felhővé változott.

Az a rideg, elutasító fogadtatás, amelyben a többség vezérei részesültek, az egész ország, a hű, a kipróbált hűségű magyarok határozott arculesapása. Mert a nemzeti küzdelem módozataiban és eszközeiben lehet a magyarok között különbség, de elvégre minden magyar ember, akinek szerep jutott a politikai életben, egyért küzd, habár más eszközökkel is, azért, hogy az ősi szent jogok visszavivassanak. Így hát azok előtt is, akik a gyakorlati politikában más alapokon állanak, mindaz, amit a mostani többség kíván, szent és az egyedüli vége. Tudja ezt maga az uralkodó is. Ezen biztos tudat dacára nyersen, ridegen, szinte sértően bánt azokkal, akik, ha a gyakorlati politikában nem is, de bizony a magyar szivek vágyaiban és ólajjaiban az egész nemzetet képviselték.

Mindazt, ami a magyarnak vágya, óhaja, mindazt, amihez a magyarnak ősi joga van, azt a magyar szent korona viselője egyszerűen sértő, rideg parancsszóval törli s az alkotmányos Magyarország, a hol a népképviselőtől alapuló országgyűlés a törvényhozásnak

a koronával egyenlő jogu faktora, egyszerűen programot diktál.

Akárhogy, akármilyen szempontból vizsgáljuk ezt a dolgot, bizony csak a keserűség tölti el a sziveket. Ez a tény nem menthető semmivel; nem lehet ellene még azt sem felhozni, hogy a többség a követeléseivel túl lőtt a célon, hogy elhamarkodva cselekedett. Mert ha így van is a dolog, a korona az alkotmányt még sem sértheti meg, közjogi tévtanokat nem hirdethet és bánásmódjával nem sértheti meg azt a magyar nemzetet, amelynek a Habsburg dinasztia oly sokat köszönhet s amelynek viszonzásul csak küzdelem jutott osztályrészül.

Az elutasító rideg fogadtatás befejezéséül arra figyelmeztette a király a vezéreket, hogy sok nyomor és szenvedés vár az országra, ha nem fogadják el az általa felolvasott programot.

A királynak ez a kijelentése világítja meg legjobban a helyzetet. Vagy elfogadja az alkotmányos Magyarország a Bécsben német nyelven diktált ultimátumot, vagy pedig következik a kancsuka, a nyomor, a szenvedés. Ez

A „BÁCSKA“ TÁRCÁJA.

Őszi virágok.

Asztalomon halvány őszi virágok,
Édes anyám könyje hullott reájuk,
Oh, mert a míg bokrétába kötötte:
Őszi méla borongásban
Tudom, az én halvány képem
Lengett búsan körötte . . .

Lám, hiába hazudom az írásba'
Napsugárról, boldogságról . . . hiába!
Tudja ő: hogy bús, borús az életem
S felvidíteni kis kertjének
Végső szelíd mosolyát is
Elküldötte énnekem.

Nézlek, nézlek halvány őszi virágok
S hull a könyvem, édes könyvem reátok . . .
S míg a szemem könyvet ejt a csokorra:
Száll a lelkem haza felé
S azt az áldott anyakezet,
Anyaszívét csókolja.

Lampérth Géza.

Spanyolország — Portugália.

(Vértesi Károly legújabb utleírása.)
(Polytatás.)

Károly bátyánk elmondja nekünk, hogy Lisszabon szép, de nem annyira, hogy oly

lelkesen kiáltunk fel a portugálokkal, mint azt a mult számban említettük.

Ugy látszik, ez némileg nagyzása a portugálnak épen úgy, mint pénzlábának megállapítása is. Mi szívesen küszöbölnek ki még a fillért is, ők pedig még centesimos-aikat is elaprózzák. Ezer reis csak 3 korona 40 fillér értéket képvisel, tehát 4000 korona tőkével ott milliomos lesz az ember. Boldog nép, amely még ilyenekkel is — henceg s e mellett „vigan dudál a portugál.“ No de nem hiába Portugália legkinyulóbb csuesát Estremadurának (Extrema terra) hívják, hát ők is mennek a végletekig.

Szerzőnk csalódásában is hazafias örömmel konstatálja, hogy a hét halmon épült Lisszabonnál van szebb is és ezek között helyet követel magának a mi Budapestünk. Mi azonban — sajnos — nem feszegünk vele, mert ehhez hiányzik életrealitásunk.

Bőséges, s a tapasztalt utazó szakismeretét eláruló gyakorlattal festi le az érdekes régi várost. Végigvezet annak legszebb, legérdekesebb pontjain; a látottakból kihámozza azt, ami szép és figyelemre érdemes. Remekbe valónak találja a város szoborműveit,

a város modernebb utcáit, szép, tágas tereit, köztük a szabadságteret s a világhírű Camoens-teret a híres költő szobrával. Kegyeletes szavakkal áldoz a nagy nemzeti költő emlékének, ki a mi irodalmi nagyjainkhoz hasonlóan küzdött, alkotott, majd hogy éhen nem halt és most a késő századok utódai felistenként tisztelik, százezreket érő bronzot áldozva annak, kinek életében kenyérré való reze alig akadt.

Különösen szépeknek, s a kontinensen elsőrangúknak írja le Lisszabon parkjait, fűvészkertjeit, szomorúan hasonlítva egybe Budapestünkkel, természetesen az azokban tenyésző virágokkal sűrűn egybehasonlítgatva azon virágokat is, melyeket botanikus nyelven „homo sapiens foeminini generis“ néven ismerünk. No, de ez is az utleírásokhoz tartozik.

Érdekesnek rajzolja a Tejo torkolatánál a tengerben épült Belem tornyot, mely volta-képen egy régi hatalmas épület, forrása a portugál dicsőségnek, honnan Vasco de Gama indult diadalutjára, India felfedezésére. Templom is, zárda is s örök nyugóhelye a portugál történelem legnagyobbjainak, Vasco de

nem más, mint nyílt, tiszta abszolutizmus, a maga teljes valóságában.

Tehát nyomor és szenvedés! Nem ujság ez a magyarnak! Immár négyszáz esztendeje alkotmány-nyomorban él és szenved folyton attól a fájdalomtól, a mely szívében sajog az elkobzott ősi jogok miatt. Sok csatát is megvívott már a magyar, hol bent, hol a szomszéddal, hol pedig valóságos nagyhatalommal. A háboruk borzalmait és szenvedéseit is elbirta. Rablánc is volt már a kezén nem egyszer, a nyakán meg nehéz járom. Azt is elbirta, elszenvedte.

Bölcs mérséklettel majd csak elbirjuk hát továbbra is a nyomort és szenvedést. Csak legyünk higgadtak, komolyak; akkor a nyomor és szenvedés még hasznunkra is lesz, mert összeforraszt minden magyar szívet egy táborba.

A nyomor és szenvedés nem riaszthatja meg a magyart, de ha megingatja a szívében egyik legszebb ősi erényét, azért szálljon az átok a gaz tanácsadók fejére.

Október 6. ünneplése.

(A városi közgyűlés határozata.)

Minden jó magyar hazafinak nagyot dobban örömeiben a szíve, ha olvassa, mint határozott városunk törvényhatósági bizottsága az október 6-iki gyásznapi megünneplése iránt eléje terjesztett indítvány dolgában a mai közgyűlésen.

Október 6-dikát, e nemzeti nagy gyásznapot, eddig csak kegyeletesen érző magánosok ünnepelték városunkban; ezentúl október 6-dika a város közönségének gyásznapija, melyet a törvényhatósági bizottság határozata szerint úgy szentel meg, hogy a tanács a helybeli székelő hatóságokkal együtt, kiket meghívni tartozik, a nap emlékére gyászistentiszteletet vesz részt, a város vértanu születésének emlékét a város közönsége nevében

Gamának, Camoënsnek, kik mellett szépen, sorjában alusszák álmaikat a náluk kisebb törpék — királyok, hercegek. E templom szépségéről könyveket szeretne írni s az illusztrációk tényleg némi tájékozást nyújtanak annak gyönyörűségéről.

Ezek után foglalkozik szerző magával a Lisszabonban tartott sajtókongresszussal.

Több száz nyugtalanvérű, ugyanannyifele gondolkozásu zszurnaliszta szóharcának rövid foglalatái a cikkek, s a sok ezer szóból leszűrt üdvös eredmények szülöttei e kongresszusnak, mely a magyarságnak egyuttal kiáltó dicsérete is. Maga a rokonszenves, kedves és előzékeny király, Carlos nyitja meg a tanácskozásokat szállóigévé vált szavaival: „Egy-egy fátylavívő minden író, osztalja a sötétséget.” (Persze, akkor még nem volt Zeysig-affair.)

Bőséges vendégszeretettel látta el a portugál nép a toll vitézeit, magyaros szíveslátás emléke vonul át a „Fogadó estély a város-házán” című cikkben s tetőpontját éri el a cintrai, cascaesi kirándulásban s az udvarnál való fogadtatásban.

Szerző, aki szereti a szépet, gyönyör-

megkoszoruzza s az ünnepség részleteit bizottságilag hivatalosan megállapítja.

A határozat hozását nem rontjuk kommentár hozzáfűzésével, hasson maga, mert hogy hatni fog, hisszük.

Íme a határozat:

Határozat.

Október hó 6-ika a magyar nemzetnek oly ünnepe, melyet minden magyarnak gyászszal ünnepelni hazafias, elengedhetetlen kötelessége.

E nap a magyar nemzet nagypéntekje. Midőn a megváltóként vértanu halált halt 13 hős kiömlő vére megszentelte az amugy is a dicső honfiak vérével áztatott magyar földet, a vértanuk vérével megtermékenyített talajból új életre kelt magyar nemzet visszaállítva ősi erejébe nem szabad, hogy e szent nap emlékét szótlannul, külső jel nélkül hagyja elvonulni.

Épen azért, de különösen azért is, mert a vértanuhalt 13-akegyike városunkszülötte és emlékét itthon éreben örzi a hálás utódok kegyelete: a törvényhatósági bizottság Buday Gergely bizottsági tag indítványát készséggel magáévá teszi, és egyhangu határozatával kimondja, hogy:

1. Felkéri a város római katolikus apátplébánosát, hogy minden év október hó 6-án a vértanuk emlékére ünnepélyes gyászistentiszteletet tartson, melyen a törvényhatóság testületileg részt vesz és részvétel céljából a megjelenésre a városban székelő összes hatóságokat felkéri.

2. Schweidel József szobrára a törvényhatóság nevében minden év október 6-án koszorut helyez és ennek foganatosításával a város mlndenkor polgármesterét bizza meg.

3. Hogy ezen istentisztelettel kapcsolatosan minden év október hó 6-án ünnepélyt rendez és ezen ünnepély rendezésére a törvényhatósági bizottság tagjaiból egy állandó bizottságot küld ki s a bizottságban való részvételre a város mindenkori polgármesterét, tehát jelenleg Hauke Imre polgármester urat, esetleg helyettesét, továbbá a gazdasági tanácsnokot, jelenleg Latinovits Szaniszlót; mindenkori főkapitányát, jelenleg Listyevity Tituszt; főmérnökét, jelenleg Gergurov Milánt; főszámvevőjét, jelenleg Heinecz Kál-

mánt; tisztí ügyészét, jelenleg dr. Thurszky Zsigát, továbbá Buday Gergely, dr. Grüner Samu, Mérő Ignác, Pribil Ernő és dr. Krónits István bizottsági tag urakat kéri fel, — felhatalmazván a bizottságot, hogy magát évenként a város polgárainak sorából kellőképp egészítse ki, s felhívja arra, — hogy a rendezendő ünnepélyek sorrendjét jó eleve évenként állapítsa meg s azt jóváhagyás végett a törvényhatósági bizottságnak kellő időben mutassa be, hogy az véglegesen megállapítható legyen, s a felmerülő esetleges kiadások fedezete kijelölthessék.

Az állandó baj.

Rég veri már a magyart a Te-remtő. Régen bizony. A mezőgazdasági viszonyok egyre silányabbak. Agrikultur állam vagyunk és a népes Kánaánról: az Alföldről kivándorol a nép, mert nincs mit ennie.

A tavalyi rossz esztendőt még most is sinyli a nép. Tavasszal, mikor a pázsitos mezők, a buja vetések, széles kukorica tábláink jó esztendő reményével feledtette bánatainkat: azt hittük, végre-valahára a gond is kevesbül, a nép is megelégedett lesz.

Csalódtunk. A tél rohamos léptekkel siet elénk. A kolompos gulya bekerül a tanyáról és ismét az az állapot, hogy nincs takarmány. Valamivel több van, mint tavaly, de ez még mind kevés a szükséglet fedezésére.

A nép tördeli a kezét. És régi igazság, hogy szükség törvényt bont: lassan eladogatja a jószágot, ő magamaga segíti elő a rossz esztendőket, mert marháját eladva, nem új állattenyésztést, földjét nem trágyázza.

Amig egyrésztől a termőföld is romlik, addig az állattenyésztés is pang. Az állatállomány kevesbedik, értéke óriási árákra felszökik, ami a bús

kődik a természetadta kincsekben, lelkesséddel ír a portugál Schönbrunnról, Cintráról és a portugál Abbaziáról, Cascaesről.

A hogy ezekről olvasunk, meg kell gyanusítanunk őt azzal, hogy cikke irásánál ép úgy szeme előtt lebegett a gyönyörű parkok buja vegetációja, mint a hogy szájában újra érezte a tüzes portugál borok illatos zamatait s behunyt szeméinek tekintetével újból végig simogatta a bájos portugál hölgyek nádszál termetét, hamvas üde arcát.

Nagy mester ez a mi Károly bátyánk, hogy épen ezeket őrizte meg legelőnkebben emlékezete végtelen tárházában.

Portugália legszebb építkezésének mondja az itteni királyi lakot s a hogy leírja, igaza is lesz neki.

Majd kedves emlékek behatása mutatkozik a királyi fogadtatásról írt cikkében. Nem tudja feledni a végtelenül bájos és kedves királynét, a magyarok őszinte barátját, s a nyájas leereszkedő királyt, aki szível-lelélekkel hive a köztársaságnak és saját szavai szerint azért király, mert más „mesterséget nem tanult.” Ily nézetek mellett bálványja is a szabadságszerető portugál népnek.

Röviden beszél a szerző a vértelen portugál bikaviadalról, hogy később annál bővebben foglalkozzék a madridival, a spanyol nép e magyarázhatatlan és embertelen kedvtelésével.

Am szerzőnknek még nagy utja van hátra s így fájó szívvél, de kedves emlékekkel telve fordítja szekere rudját Hispania felé. Mégegyszer visszpillant a kedves tájakra, hogy a viszontlátás reménye nélkül elbucszék tőle.

Döcögő vonattal jut át Ujkasztília kopár vidékein Madrid felé, Spanyolország fővárosához, Madridba, a spanyol királyok, Isten tudja hányadik sütetű fővárosába ér szerencsésen a „nemes, hű, császári, koronás, hős . . . stb.” városba, mint a hogy azt a spanyol szóáradat elkeresztelte.

Tény, hogy e város a spanyol irodalom és művészet igazi virágos kertje volt. Erről tanuskodik a világ legelső művészeti depótja a Museo del Prado.

Madrid szíve a „Puerto del Sol” alatt (Nap kapuja) mereng el Spanyolország régi nagyságán, látva az országot, melyben a nap soha le nem nyugodott, összezsugorodni a

gazdaságát csak növelni fogja, a nép állattenyésztési kedve megcsappan, ami nélkül az Alföldet elképzelni nem lehet.

A gazdasági egyesületek már most figyelmeztessék a népet, hogy takarmány szükségleteiket beszerezzék, igyekezzenek népies előadásokat tartani, a lapokat értesítésekkel ellátni, hol lehet olcsón takarmányt vásárolni. És ha már mindenre tudunk szövetkezetet alakítani, jó lesz megcsinálni a takarmány szövetkezetet is, mely a maga igényeivel úgy lépjen fel, hogy elegendő mennyiséget tartson készletben és ne dolgozzék nagy kamatra.

Nem lehet eléggé hangoztatnunk az állattenyésztés nagyfontosságát, mert földmivelés csak ott van, ahol az állattenyésztés is virágzóan fejlődik. Nálunk, hol az állattenyésztés csak az utóbbi évtizedekben vett lendületet, nagyon éberem kell lennünk, hogy a gazdákat a mentől intenzívebb állattenyésztésre sarkaljuk, mert egyfelől a föld termőképességének fentartása is elsőrendű kérdés ott, hol az ország földmivelésből él, másrészt az állattenyésztés felette fontos, mert jövedelmező foglalkozási ág és e kettőből: a földmivelés termelte anyagokból és az állattenyésztésből van, nagy kiviteli piacunk.

Addig is, míg a megfogyott marhaállomány annyira érezhető, a kivitelt korlátozni kellene és tilalmat kell vetni a borjuvágatásra, valamint meg kell engedni a balkáni marha beszállítását is.

A gazdákat a gazdaságosabb, takarékosabb gazdálkodásra kell kioktatni. A learatott buzaföldön termeljen gyorsan növő takarmányt, mely júliustól

őszig a földön megterem, sőt még kukoricatorrés után főleg a síkságokon, jó időben szintén termelhet takarmányt pótló állati eledelt.

Ismételten hangoztatjuk, hogy nagyon sokat tehetnek a gazdasági egyesületek, kik a népet kioktatják, hogy hol és mit lehet késő őszig termelni.

Amellett beszéljék rá a gazdákat, hogy állatállományaikat el ne adogassák, mert tavasszal annak még nagyobb ára lesz, mint az idén volt.

A répa, korpá, krumpli, szükség esetén a csicsóka, kukoricaszár, sőt a lomblevél is jó takarmány s ha a jó széna, korpá és répa mellett itt-ott a lomblevéllel is kiegészítjük magunkat, valahogy kikászolódunk a hosszú télből.

Valóban nagy szolgálatokat teszünk a népnek, ha őket kioktatjuk és nagy bajában segítségére szövetkezünk. Így a takarékpénztárak is fektessenek bizonyos tőkét takarmányra. Biztos a pénzük. Csak nem szabad visszaélni a nép szükségével, úgy kell az üzleteket lebonyolítani, mint ahogy kitűnő pénzintézeteinktől a nép azt elvárja.

A kérdés nagy horderejű és rendkívül aktuális. Ha nem is mindenütt, de általában nagy a panasz, hogy az idén ismét nagy a takarmányhiány. Egyes vidékek valóban kétségbeesetten várják a telet. Jó lesz előre gondoskodni. Meg kell mozgatni minden követ, hogy e fontos gazdasági érdeket olyképpen segítsük lebonyolítani, hogy gazdasági életünket meg ne ingassa.

Nem hiába minden jó rosszal jár!

Ismét csak asszonyokkal foglalkozik a szerző, dicséri a madrilénak szépségét, kacérságát, elítélve dologtalanságát és tunyaságát. De hát ez a spanyolnak nemzeti vonása.

Madridot igen szép városnak találja s ehhez képest bőségesen is foglalkozik vele. Kiemelve különösen gyönyörű kertjeit, sétányait, melyekben a város igen gazdag, leírja vonzó színekben az utca életét, éles látását mi sem kerüli el, ami figyelemre méltó.

E városról irt sorai között azonban mindenesetre azok foglalják el a legelőbbkelő helyet, melyek a művészet remekeiről írvák. A Pradoról irt cikk egyike a legszebb műtörténelmi reflexióknak s irigy lélekkel olvasunk azon mérhetetlen kincsekről, melyek e nemzet tulajdonában még megmaradtak.

A spanyol szabadságról irt cikk kész politikai tanulmány, míg a koldusvilág vagy a spanyol népeletről írott kedélyes, gunyoros, majd szánakozó hangon tárgyalja le a naplopást és semmittevést nemzeti erénynyé fejlesztett faji jelleget.

Mintha összefügnének, egymásután fog-

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA“

XXVIII. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 korona.

Fél évre 6 korona.

Negyedévre 3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre 8 korona.

Fél évre 4 korona.

Negyedévre 2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H i r e k.

Kinevezés. A belügyminiszter Zombor szab. kir. város anyakönyvi teendőinek ellátására Lang Gyula városi tanácsost anyakönyvvezetővé kinevezte.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Sipos Bálint törökkanizsai járásbírósi irnokot a szabadkai törvényszékhez helyezte át.

A patriárka jubileuma. Brankovics György gör. kel. szerb patriárka folyó évi november hó 8-án üli meg papságának 50-ik évfordulóját. Az ősz patriárka, aki e ritka évfordulóját teljes szellemi és testi erőben ünnepli meg, teljes visszavonultságban óhajtja jubileumát megülni s a mondott napon esendes misét mond a karlócai székesegyházban.

Választás. Moholon az üresedésben volt I. irnoki állásra Kinkel Jánost, a II. irnoki állásra pedig Jánossy Achilles Antalt választották meg.

Doktor leány. Szántó Margit szabadkai urleány a napokban megszerezte a budapesti orvosegyetemen az orvosi diplomát. Doktorrá avatása e hó 30-án történik meg. Bácskában ez az első női orvos.

Névmagyarosítás. Kiskoru Braun József és Pál csantavéri illetőségű és ottani lakosok nevüket „Barná“-ra változtatták.

maga jelenlegi kicsinységére. Az a nemzet, mely az újvilág kincseit garmadába halmozta, ma alig képes létét fentartani, ma csak kérőzik régi dicsősége roncsain. Az egykor diadalmas fegyverek ma még a spanyol által annyira legunyolt kis szomszédot, Portugáliát sem félemlitik meg. A kincsekből pedig csak az maradt meg, ami a szellem előtt az s ami a régi aranyos napok emlékéit — elidegeníthető nem lévén — kénytelen-kelletlen fentartja. Érti szerző ezek alatt a művészeti, irodalmi és építészeti reliquiákat. Ezekben Spanyolország tényleg a leggazdagabb. E kincsekből még a jelenkor is termel egy-egy Kohinoort. (Echegaray.)

Madrid Spanyolországban egy kikényszerített központja. Körzével kiszámítva. Mekkája az országnak, hova minden spanyol életében egyszer elzarándokol.

Itt éltek Lope de Vegri és Calderon a színműirodalom királyai, született Patti Adelino a világ csalogánya.

Ez a Mekka azonban gyakran Irkuckká válik — klimája nyáron elviselhetetlenül forró, tele Szibériával vetekszik s valóságos fészke a tüdőbetegségnek, a sorvadásnak.

lalkozik szerző az inkvizícióval és utána a bikaviadalal. Spanyolország két nem épen épületes intézményével. Az első szomorú, a másik ostoba.

Szerencsés volt a szerző oly szerencsétlenné lenni, hogy ily bikaviadalt végig szemlélhetett, de hiszem, hogy e sütetből elég volt neki is egy lepény.

Igaz azonban, hogy Károly bátyánk ennek leírásával remekelt. A legelőbb színekkel festi meg a megvadult spanyolokat úgy, mint a megvadult bikákat. Szinte odaképzeltük magunkat a hatalmas Plaza del Torosra és végig élvezzük a nekünk élvezhetlen heccet. Állatok agyonhajszolása, a testi épség könnyelmű kockára tétele, a megkínzott állatok vérehullása gyönyörűség lehet a spanyolnak, de másnak alig.

Azt hiszem, ha Vértesi könyvét a múlt évben a budapesti közönség elolvasta volna, úgy a budapesti bikaviadatok vállalata a tornát csakis a saját gyönyörűségére rendezte volna.

No de Károly bácsi plasztikus leírásából ezzel is van szerencsénk legalább megismerkedni.

(Folyt. köv.)

Jegyzői diszoklevél átadás.

A topolyai járás jegyzői kara Pilaszánovits József nagybirtokost tiszteletbeli járási jegyzői címmel felruházta. Az erre vonatkozó díszes oklevelet f. hó 23-án adták át nagy és fényes ünnepségek mellett a járás összes jegyzői, Császár Péter főszolgabíró és tisztelői az ünnepeltnek. A főszolgabíró szép beszédben emlékezett meg Pilaszánovits Józsefnek a közügy érdekében tett önzetlen munkásságáról és a jegyzők iránt mindenkor tanusított jóindulatáról. Az ünnepelt az ovációt szívesen fogadta és a vármegyei jegyzői nyugdíjalpra 200 koronát adott át. Az egybegyűlteket megvendégelte. Az ebéd emelkedett hangulatban a késő estébe benyúlt.

Zsinagóga avatási ünnepély.

A zombori izraeliták ujonnan átalakított imaházát tegnapelőtt szép ünnepségek keretében avatták fel és adták át rendeltetésének. Az ünnepélyen városunk előkelőségei kivétel nélkül megjelentek. A vármegyei tisztviselőket latinovits Pál főispán és Karácson Gyula alispán távollétében bajsai Vojnits István vármegyei főjegyző, a városiakat Hauke Imre polgármester, a pénzügyigazgatóságot Popp György kir. tanácsos, pénzügyigazgató, a posta- és távírdahivatal személyzetét Kraicz Lajos postafőnök vezette. A zombori magyar nőegylet id. Mihályi Jánosné elnöknő, a gör. kel. szerb nőegylet Vukicsévits Katinka elnöknő vezetése alatt vett részt küldöttségileg az ünnepélyen. Részt vettek továbbá a zombori ipartestület Frey Imre ipartestületi elnök, a tűzoltó testület Szigeti István alparanesnok vezetése alatt. Képviselettek magukat: a polgári kaszinó, a polgári kaszinói dalárda, a zombori iparoskör, a zombori iparos dalárda, a gimnázium, kereskedelmi iskola, elemi iskola tanár- és tanítótömege és az egyes lapok szerkesztőségei. — A megnyitó éneket előadta a hitközség tagjaiból alakított énekhar. Precíz énekével nagyban hozzájárult az ünnepély fényének emeléséhez. Az avató beszédet dr. Fischer Mihály kerületi főrabbi mondta. A minden ízében kidolgozott remek beszéd óriási hatást tett a megjelentek között. Felavatta az imaházat a béke, a szeretet, a honfi hűség és a hazaszeretet nevében. A felavatási ünnepély a Hymnus akkordjaival végződött.

Főkapitány figyelmébe. Az ország minden részéből járványos betegségek hírei érkeznek. Városunkban is, mint hírlik, a tifuszjárvány ütötte fel fejét. Felhívjuk az illetékes hatóságok, különösen pedig a rendőrfőkapitány és főorvos figyelmét, hogy a közegészségügy érdekében minden óvintézkedést tegyenek meg. Különösen és ismételtelen a vízfordó kocsik vizsgálatát és az udvarokban felhalmozódott dudva és szemétrákások kihordását ajánljuk figyelmükbe. Figyelmébe ajánljuk továbbá a sáncok és föllevezető árkok dezinficiálását, amelyekből oly dögléletes bűz árad ki, hogy a mellette elhaladót az ájulás környékezi.

Fényes esküvő. Nagy közönség jelenlétében vezette tegnapelőtt a gör. kel. szerb templomban oltárhoz Vuits János (braca) földbirtokos Radoesay Olga kisasszonyt (Bécs). Násznagyok voltak: Georgievits Koszta és dr. Krónits István.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ülése. A szegedi kereskedelmi és iparkamara elnöksége 1905. évi szeptember hó 28-án délután 2 órakor Szegeden a kamarai székház termében teljes ülést tart, amely ülésen több fontos tárgy nyer elintézését.

25 éves tanítói jubileum.

Mélykut község egy érdeműs, közbecsülésben álló és a kalocsai egyházmegyének legjelesebbike: Drégely Kálmán róm. kath. felekezeti tanító folyó évi szeptemher hó 21-ik napján ünnepelte tanítói működésének 25-ik évfordulóját. Az ünnep hálaadó istentisztelettel kezdődött, melyet dr. Zgama Károly plébános végzett a tisztelettel adózó közönség által zsufolásig megtelt róm. kath. templomban, hol egy igazán szép és megaló beszéd kíséretében Mayer Béla érseki helynök sajátkezüleg irt elismerő levelét nyújtotta át az ünnepeltnek. Közvetlen a szentmise után a község érdemes jegyzője: Alföldy Géza közgyűlést hívott egybe, melynek első tárgya az ünnepelt tanítóról szólt. A képviselőtestületi gyűlésre — hol megjelent a község apraja-nagyja, intelligenciája és polgára — meghívták az ünnepeltet is, hol a viharos éljenzés csillapultával Alföldy Géza községi jegyző szép szavakban ecsetelte e rögös pálya nehézségei közepette az ünnepelt pedagógiai ügyességét, szorgalmát, társadalmi tevékenységét. Végül szép szavak kíséretében átnyújtotta az előjáróság nevében az emléktárgyakat az ünnepeltnek fáradhatatlan munkássága, szorgalma elismerésül. Az egyházi és politikai ünnepségek befejeztével a tanítótestület, előjáróság és iskolaszék tisztelgett az ünnepeltnek, hol dr. Zgama Károly plébános ismét egy épületes beszéd kíséretében saját részéről igen értékes aranykeretű szent családot ábrázoló képet nyújtott át az ünnepeltnek azon óhajjal, hogy az ég Ura a haza javára és családja boldogítására igen soká éltesse! — Az ünnepelt megalóttan mondott köszönetet, biztosítván, hogy mint eddig, teljes tudásával és erejével azon lesz, hogy egy a feljebbvalói becsülését, mint tanítványai és polgártársai szeretetét a jövőre is kinyerje, illetve, hogy azt megtartsa.

Köszönetnyilvánítás. A zombori kath. legényegylet folyó hó 17-én saját kerti helyiségében sikerült szüreti mulatságot rendezett. Mangliár Endre, a „Corsó” kávéház tulajdonos volt oly szíves és az egylet rendelkezésére bocsátotta kerti asztalait és székeit. Ezuton is köszönetet mondunk szíveseget. Felülfizettek a mulatságon: Weigand N. 80 fillér, Loógó Mátyás 2 korona, Klem N. 40 fillér, Ludvig Mihály 80 fillér, Ugri Mihály, Bogdán István 2—2 korona, Ugri József 1 korona, Vértési Károly 1 korona 20 fillér, dr. Pastrovits János 2 korona, Kogler Károly 20 fillér, Loncsárevits Márton 40 fillér, Agatits Boldizsár 2 korona, Halasi N., Nikolics Erzsébet 40—40 fillér, N. N. 20 fillér, Littyay Péter 1 korona, Kleiner Nándor 1 korona 20 fillér, Pásztor János, Kanyó Tamás 1—1 korona, Szentgyörgyi Illés 40 fillér, Schubert Ignác 1 korona, Mérő Ignác, Pataj Sándor 20—20 fillér. Fogadják a nemeslelkű adakozók az egylet halás köszönetét.

A rádium áldozata. Néhány héttel ezelőtt egy Morzine községből való leányt vittek a genfi kantoni kórházba, ahol az orvosok radiotherapeutikus gyógy mód szerint vették kezelés alá, mely azonban szerencsétlenül végződött. A leány kezei ugyanis rövid idő alatt megmerevültek, később pedig égési sebek jelentkeztek, amelyek következtében mindkét karját elveszítette. Az ügy bíróság elé fog kerülni, amennyiben a leány hozzátartozói 10,000 korona kártérítést követelnek a kórháztól.

Csöd. Az újvidéki kir. törvényszék Bugarszky M. Pál szenttamási kereskedő ellen elrendelte a csődöt. Tömeggondnok Pavlovics Vitomir szenttamási ügyvéd.

Gondnokság alá helyezés. A szabadkai törvényszék Kocsis Ferenc zentai lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

Ujvidék város a tanítókért.

Ujvidék szab. kir. város törvényhatósága — mint már mult számunkban említettük — ritka szép jelét adta a tanítói kar iránt érzett becsülésének és munkája méltánylásának. Ugyanis e hó 22-én megtartott törvényhatósági bizottsági ülésén dr. Csérics Milán, majd dr. Horváth Géza ügyvédek indítványára az összes felekezeti tanítók törzsfizetését — melyet eddig is a város adott — egyhangulag hozott határozattal, a férfitanítók fizetését 1600 koronára, a nőtanítókat 1400 koronára emelte fel. Megszavazta még ezenkívül a férfitanítóknak a 400 korona, a nőknek a 300 korona lakáspénzt és így e soknyelvű és sokfelekezeti város 51 tanítója újévtől kezdődőleg 2000 korona, illetve 1700 korona fizetést kap. Ezen önmagában is sokatmondó határozat nemesak a tanítói karban talált általános megalóedettségre, hanem városzerte köztetszést keltett. — Vajjon Zombor törvényhatósága mikor adja jelét ily nemes határozattal a tanítók iránti szimpátiájának?

Az emberszeretet ligája. Inter arma silent musae, de az emberbaráti törekvések is. Semmi sem mutatja annak a folyamatos, nagy lelkesedéssel vezetett társadalmi akciónak, amit a József királyi herceg szanatórium egylet folytat, nagy sikerét, mint hogy még e napokban is, mikor az egész figyelmet a politikai válság és ennek fordultatos eseményei uralják: az emberszeretet oltárára áldozattal oda sereglenek, amint Jókai mondta, az emberiség jobb és szebb fele, az emberszeretben buzgólkodó magyar nők.

Ártézi kut furása. Zombor tanácsa a törvényhatósági bizottság hat. értelmében a sziváci-uton a régi u. n. esendőrlaktanya melletti téren létesítendő ártézi kut munkálatainak biztosítására folyó évi október hó 7-én d. e. 10 órakor a városháza kisebb tanácsstermében zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalást tart és felhívja a vállalkozni szándékozókat, hogy 500 korona bánatpénznek a város házipénztárába történt befizetéséről szóló elismervénnyel felszerelt s kellőleg lepecsételt ajánlataikat a városi tanácshoz címezve és „Ajánlat Zombor városában ártézi kut furására” felirattal ellátva a városi iktatói hivatalba a fenti határidőig nyújtsák be, mivel az elkésve érkező vagy távirati ajánlatokat figyelembe nem veszi. Az ajánlati és vállalati feltételeket a városi mérnöki hivatal kívánatra megküldi s ugyanott a már meglévő két ártézi kutra vonatkozó adatokról is bővebb felvilágosítást nyerhetnek a vállalkozók.

A szabadkai restauráció bérléte. A jövő év januárjától a szabadkai államvasuti vendéglő gazdát cserél. Az államvasutak igazgatósága az ajánlattevők közül a régi bérlő: Lichtneckert Károly ajánlatát fogadta el, bár Lichtneckert a legkisebb bérlésszeggel (évi 12000 koronával) nyújtotta be ajánlatát.

Megégett gyermek. Tóth József szablyai napszámos a mult héten kiment a rétre s kis leánykáját is magával vitte. Künn a réten nekigyürkőzött és szorgalmasan dolgozott, a kis leánykát pedig a dinnyés kertben épült kis kunyhóban lefektette. A gyermek alvás helyett az apja mellényével játszani kezdett. Kikeresgelte a zsebeit és megtalálta az abban elhelyezett gyujtót, amelyet meggyujtott. Ez volt veszte. Ruhácskája tüzet kapott és a kis leányt majdnem teljesen elhamvasztotta. A tűz láttára elősiető apa már csak leánykája testének hamvait találta meg.

Lopás a vonaton. Gönczö Antal szabadkai löügynök panaszt tett az ottani rendőrségnél, hogy folyó hó 21-én éjjel Budapestről jövet egy III. osztályú kocsiban ittas állapotban elaludt és ez idő alatt 2200 koronával terhelt tárcáját, amelyben marhalevek is voltak, ellopták tőle. A rendőrség a nyomozást beindította.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminiszter a palánkai kath. legényegylet alapszabályait a bemutatási záradékkal ellátta.

Váltóhamisító földmives. Damjánov János felsőkaboli lakosnak pénzre lévén szüksége, egy 1000 koronáról szóló váltót hamisított, melyet Sajkásgyörgyén Stein testvéreknek akart leszámíttatni. A váltóra Popov Lázár felsőkaboli dúsgazdag polgár nevét hamisította. A cég a váltót elfogadta, de mielőtt azt leszámította volna, alkalmazottját Popov Lázárhoz küldte s ekkor a turpisság kiszült. Damjánov Jánosnak Binder Rezső felsőkaboli postái alkalmazott segédkezett, amennyiben megmutatta Damjánovnak Popov Lázár aláírását, melyek ott utalványokra és egyéb okmányokra voltak jegyezve és az így meghamisított váltót ő töltötte ki és küldte a fenti cégnek. Mindkettőt elfogták és az újvidéki törvényszék vizsgálóbírájának adták át.

Kivándorlók figyelmébe. Németországban történt koleraesetek folytán a tengerentútra utazó fedélközi utasoknak és kivándorlóknak Hamburgban hat napig kell megfigyelés alatt állaniok. A hat napi vesztgár költségeit (tiz márkát) a fedélközi utas tartozik viselni.

Véresre verte az apját. Zloclicza Vélyo szablyai földmives cséplés közben összeszólalkozott édes atyjával, Sztevánnal és mérgeben egy vasdarabot felragadva, addig ütötte-verte, míg ájultan össze nem rogyott. Az öreg súlyos betegen fekszik, a lelketlen fiu pedig méltó büntetését várja.

Lövöldöző sógor. Véres eset történt a napokban Szenttamáson. Majoros Pál rátámadt özv. Majoros Andrásnéra és revolveréből 6 lövést tett reá, melynek mindegyike talált. Az előzménye az esetnek az, hogy ezelőtt egy évvel özv. Majoros Andrásné állítólag meg akarta mérgezni volt férjének rokonát, Majoros Pált. Emiatt folyton ellenséges viszonyban voltak egymással. A mindinkább elmérgesedett perpatvar annyira elragadta Majoros Pált, hogy a napokban revolvert vásárolt és azzal ment el özv. Majorosnéhez, hogy végre leszámoljon vele. Az özvegyet otthon találta. A lövések eldördültek, amelyekből 2 az asszony mellét, 2 a karját és 2 a lábát sebesítette meg. A megsebesült asszony összeesett, mire a merénylő otthagya vérében fetrengve és egyenesen a csendőrségre ment, ahol önként jelentkezett. A csendőrség kihallgatása után azonnal le tartóztatta. Az asszony a halállal vívódik.

Gyanus halál. Aradi György moholi lakos szombaton este teljesen egészségesen érkezett meg a munkából, hozzátartozóival elbeszélgetett és senki sem gyanított rosszat. Egyszerre Aradi kiment az udvarra, összeesett, és egy jaj szó nélkül kimult. Az előhívott orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. A hirtelen halál gyanussá vált a hatóság előtt, de a megejtett bönölés szívszélhűdést derített ki. A hulla temetésénél egy kis incidens játszódott le. A hatósági vizsgálat négy napot vevén igénybe, — a hulla oszlásnak indult, azt a hozzátartozók és a temetésen jelenlevők sem akarták temetőbe vinni úgy, hogy csak is a hatóság közbelépésére temették el.

Sport.

Lóverseny Szabadkán.

Vasárnap, 24-én tartotta a szabadkai lóverseny egyesület idejéi versenyeit jó fekvésű versenypályáján. Szép társaság vonult ki, hogy a nem sokat ígérő sportban gyönyörködjenek. A szabadkai szép asszonyok és lányok világos toilettejeikkel tarka és kedves képet nyújtottak s a civil és uniformisok nagy tömege, egynéhány versenystálló tulajdonos és urlovas sürgölődtek soraikban, hogy a gyenge sport helyett szórakozást szerezzenek nekik. Mert bizony a sportban nem volt gyönyörködni való. A nevezések roppant gyengén ütöttek ki olyannyira, hogy az eredetileg tervezett akadályversenyt egészen törölni kellett s a gátversenyre is csak egyetlen egy nevezés esett. Az így fennmaradt hat futam közül is kettő a kiscsárdák és mezőcsárdák lovai szá-

mára volt fentartva, tehát tulajdonképpen csak négy komolyan vehető futam volt s azok közt is a gátverseny walk-over. Az ismertebb istállótulajdonosok közül csak a már nálunk is szerepelt Schey Pál színei voltak láthatók s az urlovasok közül csak Raus főhadnagy és Krause Károly jelenték meg. Szóval sport szempontból a szabadkai verseny teljesen értéktelen volt, eltekintve attól, hogy a rendezés roppant vonatott, a program hibás volt, mely felületességnek meg is lett a következménye, amennyiben két versenyt a bíróságnak diszkvalifikálnia kellett. Az a két-három ur, aki Zomborból átrándult a versenyek megtekintésére, bőven szerezhetett tapasztalatokat arra nézve, hogy a mi idejéi versenyeket hogyan nem kell rendezni. Mentségül szolgálhat a szabadkai versenynek, hogy aznap még négy helyen volt az országban lóverseny. Verseny után bál volt a Bárány vendéglőben.

A részletes eredmény a következő:

I. Kiscsárdák versenye. 1600 m. Indult négy ló. Az első kapott 200, a második 100 és a harmadik 50 koronát.

II. Sikverseny. A földmívelésügyi miniszter díja. 1000 korona. 2000 m. Schey Pál 3 éves pej kancája Gohér (lov.: Raus fhgy 67 kg.) első; Dobó István 6 éves s. p. m. Rialtó (lov.: Dobó 78 kg.) második; Bogesich Félix 5 é. s. k. Stricke Alight (lov.: Krause 72½ kg.) harmadik. Öt hosszal könnyen nyerve, rossz harmadik. A második ló tulajdonosa győztes ellen óvást emelt, minthogy 68½ kg. helyett 67 kg.-al súlyoztatott, mely óvást a bíróság elfogadta ugyan, de döntés végett a lovaregyletnek terjesztette fel.

III. Mezőcsárdák versenye. 1000 kor. 1600 m. Nagy-Horváth Mihály 4 é. p. k. Lepke (lov.: tulajd. 68 kg.) első; Péics Mihály 3 é. p. m. Viola (lov.: tulajd. 64½ kg.) második; Hevér Géza 3 é. deres k. Etel (lov.: tulajd. 63 kg.) harmadik. Futott még Miatovics Pál 3 é. p. k. Róza (lov.: tulajd. 63 kg.). Feltartva öt hosszal nyerve, három hosszal harmadik. Győztes ellen azon címen, hogy tulajdonosának nincs egy évi idő óta birtokában, óvás emeltetett, mit a bíróság elfogadott és elsőnek Violát, másodiknak Etelt és harmadiknak Rózát helyezte.

IV. Gátverseny. 800 korona és a szabadkai hölgyek által adott tiszteletdíj. 2800 m. Kiss Aladár cs. és kir. kamarás 4 é. pej kancája Nelly (lov.: Krause. 66 kg.) walkoverben indult.

V. Sikverseny. Szabadka város díja. 1000 kor. 1600 m. Kiss Aladár cs. és kir. kamarás 4 é. p. k. Nelly (lov.: Krause 72½ kg.) első; Czrnkovits Jakab 5 é. p. k. Csalfa (lov.: tulajdonos 72½ kg.) másodk. Tot. 10 : 10.

VI. Eladó verseny. 400 kor. 1400 m. Schey Pál 3 é. p. m. Bonaventura (lov.: Raus főhadnagy 63½ kg.) első; Dobó István 6 é. sp. m. Rialtó (lov.: Dobó 68 kg.) második; Nagy-Horváth Mihály 4 é. p. k. Lepke (lov.: tulajd. 60½ kg.) harmadik. Több ló nem indult. Két hosszal biztosan nyerve, rossz harmadik. Győztesre ajánlat nem történt.

H. S.

Közgazdaság.

Széna, szalma, takarmány.

(Fuchs József takarmánynagykereskedő heti jelentése Budapest, V., Nádor-utca 11.) A hetivásáron szénában és szalmában csekély

behozatal és jó kereslet volt. Eladott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 2.50—2.90, muhar 3.10, alomszalma 1.50, zsupszalma 1.75, szecska 2.20 kor. per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 2.80—3.00, préselt szalma 1.40—1.60 kor. per 50 kiló a józsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműek: zab 6.30—6.40, tengeri 8.70, rozs 6.40, árpa 6.30 kor. 50 kilónként.

Tenyészmárha eladás. A bábolnai m. kir. állami ménésbirtok központi majorjában az árverés 1905. évi október-hó 10-én délután fél 2 órakor fog megtartatni. Eladásra kerül a bábolnai szimmentháli szarvasmárha tenyésztésből 20 drb 1—2 éves tuberkulinra nem reagált tenyészbika, továbbá a kishéri m. kir. állami ménésbirtok szimmenthál-bonyhádi szarvasmárha tenyésztésből 20 drb előhasi üsző. A bejelentések a bábolnai m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságához Bábolnára (posta-, táviró- és távbeszélő-állomás) intézendők.

A m. kir. honvédcsoportok részére 1906. évi január hó 1-től 1906. évi december hó 31-éig terjedő időre szükséges kenyér és zab szállítása iránt az ajánlati tárgyalások Zomborban és Újvidéken 1905. évi október hó 12-én d. e. 9 órakor és Baján 1905. évi október hó 19-én d. e. fél 9 órakor a honvéd állomásparancsnokság irodájában fognak megtartatni. Akik ez iránt érdeklődnek, forduljanak a m. kir. szegedi II. honvédkerületi parancsnoksághoz.

Katonai élelmezési cikkek szállítása. Folyó évi október hó 12-én a budapesti cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál Budapesten a zombori és újvidéki bérleti állomás számára az 1906. évi január hó 1-től 1906. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra szükségelendő kenyér és zab bérleti szállítása iránt tárgyalás fog tartatni. Akik ez iránt érdeklődnek, forduljanak a cs. és kir. 4-ik hadtest hadbiztonságához Budapest.

HIRDETÉSEK.

334. szám.

bv. 1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbíróóság 1905. Sp. VI 1224. számú végzése által dr. Fleiner Soma budapesti ügyvéd által képviselt Fenyves Armin és társa budapesti cég javára Niederkorn Adám szilbereki lakos ellen 61 kor. tőke, ennek 1904. évi november hó 12 ik napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 46 korona 43 fillér perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le- és felül foglalt és 726 kor. 50 fillérre becsült két vászon, állvány, ló, kocsí, egy nagy mángorló stb. ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1905 V. 219/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szilbereken alperes lakásán leendő eszközlésére 1905 évi szeptember hó 30 ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107 § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron atul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108 §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Hódáságon, 1905. évi szeptember hó 16-án.

Váczy János,

kir. bír. végrehajtó.

Torontál-bácsi halászlai társulat.

Póthirdetmény.

A „Torontál-bácsi halászlai társulat folyó évi augusztus hó 28-án kelt „Bérleti hirdetmény“-ében foglalt „Halasló“ nyilvános szóbeli árverése ugyanazon feltételek mellett **f. évi október hó 2-án d. u. 3 órára a „Bácsföldvári ármentesítő társulat“ hivatalába (Bácsföldvár)** nyert elhasztlást és árverési hely változást.

Törökbecse, (Gyöngysziget), 1905. évi szeptember hó 24-én.

Rohonczy Gedeon s. k.,
elnök.

A REKLÁM

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme
Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

**Költségvetések
és tervezetek ingyen!**

642. szám.

1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíróság 1905. évi Sp. I. 192/3. számú végzése következtében Lippert Ferenc ügyvéd zombori lakos javára Naszatis Istvánné szül. Sztricszevits Katalin ellen 1200 kor. és járuléka erejéig 1905. évi augusztus hó 26 án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 614 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butor es ruhaneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1905. évi Sp 192/3. számú végzése folytán 1200 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi december 14. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 107 korona 55 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig zombori szálláson adósnó lakásán leendő eszközzésére 1905. évi október hó 6-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Zomborban, 1905. szeptember hó 21 én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Parkok, villa és házi kertek, gyümölcsösök, községekben utcai fásítás és terek rendezését, tervezéseket, átalakításokat és ujonnan berendezéseket ugy helyben mint vidéken elvállal

Csérer Gyula

3-1 városi kertész Zombor.

ad 9323/polg. 1905. szám.

Hirdetmény.

Mellyel közhírré teszem, hogy Heinecz Andrásnak Bernhardt Mihály Szilberek község bírója és társai ellen Szilberek község határának tagosítása iránt folyamatba tett ügyben a zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság 9323/p. 1905. szám alatt kelt végzésével az előnyomozás és a volt urbéres birtokok jelenlegi tulajdonosainak megszavaztatása végett kiküldetvén, e végből határnapul **1905. évi október hó 12. (tizenkettedik) napjának d. e. 8 óráját** Szilberekben a község házára küldtem.

Értesitem egyben érdekelteket, hogy a szavazásra jogosítottak névjegyzéke a szavazás napját megelőzőleg nyolc napon át a szokott hivatalos órák alatt Szilberekben a község házában az érdekeltek által való megtekintetésre nyitva tartatik s hogy az ellen észrevételeiket vagy kifogásaikat fenti határnapon a szavazás megkezdése előtt a bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban előadhathatják.

Értesitem még érdekelteket, hogy szavazni személyesen vagy e célra különösen meghatalmazott által és pedig közzegzőileg hitelesített meghatalmazás alapján lehet, továbbá hogy a gyámság és gondnokság alatt álló érdekeltek helyett a gyámok s illetve gondnokok avagy az illetékes árvaszék által kirendelt ügygondnok szavazhatnak s végül, hogy a meg nem jelenők vagy a szavazástól egyébként tartózkodók a tagosítást kívánókhöz csatlakozottaknak fognak tekintetni.

Zombor, 1905. évi szeptember hó 20-án.
A kir. törvényszék.

Szondy Mátyás,
kir. törvényszéki bíró, mint kiküldött.

53. szám.

II. 1905.

KIHIRDETÉS.

A bácsszentiváni anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Pajzán Béla, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása római katolikus, állása (foglalkozása) magánhivatalnok, lakóhelye Beocsin (Szerémszék), születési helye Budapest, ideje 1879. évi január hó 28-ik napja s aki Pajzán Róbert és neje szül. Kern Lujza újvidéki lakosok fia.

2. Walter Gizella, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása római katolikus, lakóhelye Bácsszentiván, születési helye Belobreska, ideje 1886. évi április hó 4-ik napja s aki Walter János belobreskai lakos és neje szül. Jeanplong Katalin bácsszentiváni lakos leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni. Felhivatnak mindazok, akiknek a nevezett házasságra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési helyi községi eljárási (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Bácsszentivánon és a „Bácska“ című lapban.

Bácsszentivánon, 1905. szeptember 24-ik napján.

Kolling Márton,
anyakönyvvezető-helyettes.

2-1

„Progress“

egészségi cigaretta, mely a legfinomabb papirból készül és nikotint felfogó gyapottal van ellátva, kizárólag csak

4-1

Gombos E. Berta

m. kir. dohányárudájában nagyszerbtemplom mellett kapható Zomborban.

Hölgyek figyelmébe.

Kitanult fodrásznő, ki legújabb divat szerint fésül, mérsékelt fizetés mellett ajánlkozik.

4-2

Kiváló tisztelettel

Czánovits Katica,

fodrásznő.

Lakás: Apatini-ut 65.

Kiadó lakás.

2-2 Apatini-ut 8. szám alatt kiadó egy 4-5 szobából álló utcai lakás mellékhelyiségekkel együtt november 1-től.

Újdonság!!!

15 perc alatt száradó szobapadló

EMAIL
LAKK.

1 üveg 2 kor. 40 fl., 1/2 üveg 1 kor. 30 fl.

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Legfinomabb

Borostyán lakk.

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Fehér, vörös és fekete

EMAIL

Mosdók, ablakdeszkák, hintók stb. mázolására.

6-2

PARQUET fénymáz
és viasz.

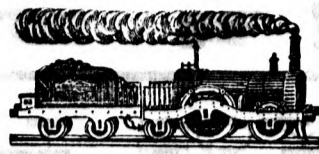
Fehér, sárga és sötétsárga színben.

KAPHATÓ:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében

ZOMBORBAN.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

ÉRVÉNYES 1905. ÉVI MÁJUS HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	
7.00	7.15		1.55	3.20	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. u.	érk.	5.45	9.50	1.00	6.55	
10.15	12.37		6.15	6.36	4.22	érk.	SZABADKA	ind.	11.50	5.05	9.51	1.52	
	1.26	4.15		6.48	5.32	ind.	SZABADKA	érk.	10.58	7.23	9.39	1.26	
	1.56	4.43		7.10	6.01		Osantavér		10.26	6.53		1.02	
	2.21	5.09		7.25	6.27		Bács-Topolya		10.02	6.31	9.07	12.41	
	2.47	5.36			7.05		Hegyes-Feketehegy		9.31	6.02		12.14	
	3.07	5.55		7.55	7.27		Verbász		9.06	5.37	8.39	11.57	
	3.28	6.17			7.46		O-Kér		8.41	5.13		11.39	
	3.45	6.34			8.13		Kiszács		8.21	4.54		11.21	
	4.06	6.55		8.37	8.34	érk.	UJVIDÉK	ind.	7.46	4.57	7.56	11.00	

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.
	4.00	7.12	1.15	ind.	BAJA	érk.	9.15	3.23	6.50		
	4.11	7.22	1.25		Baja-szállás		9.08	3.15	6.42		
	4.25	7.35	1.38		Vaskút		8.53	2.59	6.26		
	4.51	8.00	2.01		Gara		8.32	2.37	6.00		
	5.09	8.17	2.16		Rigyica		8.17	2.17	5.35		
	5.37	8.45	2.39		Sztanisics		8.00	1.57	5.12		
	5.56	9.03	2.56		Gákova		7.36	1.28	4.40		
	6.15	9.22	3.14		Nenadics		7.15	1.08	4.16		
	6.25	9.32	3.23	érk.	ZOMBOR (étk.)	ind.	7.05	12.57	4.05		
2.25	6.51		3.51	ind.	ZOMBOR (étk.)	érk.	6.20	11.20			7.00
2.31	6.57		3.57		Zombor-vásártér		6.13	11.18			6.52
2.41	7.07		4.07		Fernbach-szállás		6.04	11.04			6.41
2.50	7.16		4.16		Zsárkóvác		5.56	10.56			6.32
3.06	7.30		4.30		O-Sztpár		5.42	10.42			6.15
3.35	7.49		4.49		Bresztóvác		5.27	10.28			5.51
4.05	8.10		5.12		Hódságh		5.02	10.02			5.21
4.46	8.35		5.37		Parabuty		4.43	9.45			4.43
5.00	8.49		5.51		Paraga		4.22	9.25			4.10
5.40	9.16		6.09	ind.	GAJDOBRA	érk.	4.04	9.09			3.26
5.54	9.30		6.23		Bulkesz		3.50	8.55			3.11
6.16	9.45		6.38		Petrovác-Glozsán		3.39	8.44			2.59
6.50	10.10		7.03		Futtak		3.10	8.16			2.20
7.13	10.31		7.25	érk.	UJVIDÉK	ind.	2.45	7.51			1.40

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.50	6.55	ind.	SZABADKA	érk.	6.50	9.41	12.59	10.35	
5.25	2.26		7.25		Tavankút		6.17		12.37	10.09	
5.45	2.46	7.19	7.53		Bajmok		5.53	9.11	12.20	9.51	
6.16	3.17	7.41	8.32		Nemes-Militics		5.02	8.46	11.44	9.10	
6.30	3.31	7.53	8.50	érk.	ZOMBOR	ind.	4.40	8.35	11.27	8.51	
7.28	4.00	8.13			Prigl.-Szent-Iván			8.14	10.55	8.14	
7.42	4.13	8.23			Szóna			8.04	10.37	7.53	
7.54	4.24	8.33		érk.	GOMBOS	ind.		7.55	10.25	7.40	
9.18	5.25	9.13		ind.	ERDŐD	érk.		7.20	9.17	6.03	
9.30	5.37	9.23		érk.	DÁLYA	ind.		7.09	9.05	5.50	

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.
	4.40	1.32	ind.	SZABADKA	érk.	8.34	5.25				
	5.08	2.00		Békova		8.07	4.58				
	6.19	3.21	érk.	ZENTA	ind.	6.40	3.40				
	7.47	5.27		Ada		5.26	2.19				
	8.10	5.42		Mohol		5.05	2.02				
	8.30	6.02		Bács-Petrovosszello		4.39	1.37				
	8.56	6.28	érk.	ÓBECSE	ind.	4.10	1.10				

Oda				Szabadka—Baja				Vissza			
sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
4.50	10.30	1.47	7.00	ind.	SZABADKA	érk.	9.29	12.48	6.20	10.28	
5.25	11.09	2.22	7.35		Csikéria		8.56	12.16	5.48	9.52	
6.03	11.46	2.54	8.07		Bács-Almás		8.34	11.55	5.27	9.22	
6.09	11.51	3.00	8.13		Almás		8.19	11.40	5.12	9.06	
6.33	12.15	3.26	8.42		Bikity-Borsód		7.54	11.15	4.47	8.38	
7.07	12.48	4.00	9.16	érk.	BAJA	ind.	7.17	10.40	4.12	7.47	

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25	ind.	O-BECSE	érk.	6.55	12.43	7.44			
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár		6.33	12.16	7.22			
5.27	10.48	5.10		Csurogh		6.15	11.47	7.08			
5.49	11.22	5.32		Zsablya		5.50	11.13	6.37			
6.04	11.45	5.47		Gospodince		5.31	10.44	6.21			
6.30	12.24	6.11		Temerin		5.14	10.20	6.04			
6.39	12.36	6.20		Járek		4.58	9.50	5.46			
6.53	12.53	6.34	érk.	VASKAPU	ind.	4.43	9.31	5.31			
7.01	1.07	6.36	ind.	VASKAPU	érk.	4.42	9.24	5.23			
7.25	1.35	7.00	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.17	8.55	5.00			

Oda				Szeged-Rókus—Zenta				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
	4.20	1.40	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.51	5.45				
	4.43	2.04		Rószke	ind.	8.28	5.23				
	5.02	2.22	érk.	HORGOS	ind.	8.07	5.05				
	5.03	2.35	ind.	HORGOS	érk.	7.57	4.49				
	5.21	2.58		Bács-Martonos		7.39	4.31				
	5.44	3.24		O-Kanizsa		7.25	4.17				
	6.04	3.54		Adorján		6.56	3.53				
	6.29	4.19	érk.	ZENTA	ind.	6.30	3.28				

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.
6.37	5.10	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.01					
7.00	5.38	érk.	VASKAPU	ind.	5.33	2.38					
7.05	5.50	ind.	VASKAPU	érk.	5.28	2.33					
7.31	6.24		Káty		5.06	2.15					
7.42	6.38		Tiszakálmánfalva		4.43	1.56					
7.57	7.00		Kovil-Szent-Iván		4.25	1.41					
8.11	7.18		Vilova—Gardinovce		4.04	1.26					
8.24	7.34		Lok		3.48	1.14					
8.37	7.50	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.00					

Oda				Kiskun-Halás—Bácsalmás—Rigyica				Vissza			
v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
3.50	12.05	6.00	ind.	KIS-KUN-HALÁS	érk.	5.44	2.27	10.24			
4.03	12.18	6.13		Kopolya		5.32	2.14	10.11			
4.20	12.35	6.29		Fehértó		5.16	1.57	9.54			
4.37	12.51	6.45		Terézhalom		5.00	1.40	9.37			
4.58	1.33	7.03		Jankóvác		4.48	1.27	9.24			
5.25	2.03	7.23		Mélykút		4.20	1.24	8.50			
5.48	2.26	7.44		Rudics		4.00	1.21	8.21			
5.56	2.34	7.52	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.51	12.00	8.10			
6.16	3.00	8.12	ind.	BÁCSALMÁS	érk.	3.41	11.21	7.40			
6.36	3.20	8.28		Madarász puszta		3.26	11.01	7.20			
6.49	3.38	8.36		Bácsmadaras		3.18	10.51	7.10			
6.57	3.46	8.43		Sanac puszta		3.11	10.34	6.53			
7.17	4.11	8.53		Katymár		3.00	10.21	6.40			
7.29	4.23	9.03		Legyen puszta		2.49	9.58	6.14			
7.45	4.39	9.16									

Olcsóbb mint bárhol! Pontos kiszolgálás!

VILLANYOS LÁMPÁK!

Ajánljuk dús raktárunkat modern stíli **villanyos lámpákban**, bámulatos olcsó áron, **teljesen szerelve és a vezetékhez kapcsolva!**

A grammophon társaság (író angyal védjegy) képviseletét megnyertük Zombor és környéke részére; raktáron tartunk nagy választékban kifogástalan működésű **GRAMMOPHONOKAT** és **LEMEZEKET**.

A triesti **LINOLEUM** (parafa szőnyeg) óriási raktárát is a n. é. közönség b. figyelmébe ajánljuk.

Fehérneműek, izléses nyakkendők, csipkék, szalagok, karlsbadi porcellán serviceok, **BERNDORFI ALPACCA** és **ALPACCA** ezüst.

Chinaezüst és bronz dísz tárgyak olcsó árakon.

A n. é. közönség szives látogatását kéri

Goldfáhn Sándor és Fia,
Zombor, Kossuth Lajos-utca.

20-2

Esőernyők, gyermekkocsik, utazó bőröndök, játékok, tajtékpipák. Szolid elvek.

ITT MEGRENDELHETŐK:

VÁLTÓK
GYÁSZLAPOK
SZÁMLÁK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KÁRTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

KÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSÁRLÁSI ÁRON.

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGADTATNAK
ÉS A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

ITT MEGRENDELHETŐK:

HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDEK
ÉTLAPOK

TELEFON SZÁM: 18.

A „BÁCSKA“ KIADÓHIVATALA.